

Üzenetváltásaink 150 éve

Mai szóhasználatunkkal élve: Kommunikációnk 150 éve. Az Erdészeti Lapok szellemiségéhez azonban hűtlen lennék, ha ezt az idegen szót használnám a címben. A magyar erdészeti szaknyelv megteremtése, folyamatos fenntartása, az élő magyar nyelvhez kapcsolása sok nyilvánvaló eredményt hozott. Nemzettudatunk fejlődésén, az oktatás, a kutatás és a gyakorlat mindennapjainak támogatásán túl arra is lehetőséget teremtett, hogy kapcsolatot létesítsünk a társadalom többi szereplőjével is. Az érthető beszéd ugyanis az oxigén a kommunikáció légkörében.

Egy két oldalra tervezett válogatás természetesen nem lehet teljes. Nem lehet azért sem, mert üzenetváltásainkat nem egy valamiként kell elképzelni, hanem a sok valami összekapcsolásaként. Szemünk előtt zajló, mindennapjainkat kitöltő holisztikus rendszer. Mint az erdő maga. Lehet, hogy 500 évvel ezelőtt jobban ráéreztek erre eleink, akik az erdő szinonimájaként használták a kerek szót is. Hiszen az erdő inkább jelentette a fejlődő erdőt, az eredőt vagy az eresztvényt, míg a kerek a kerek egészet.

Lássuk tehát a válogatást és lássuk benne a történelmünket és magától értetődően (ezt szoktuk „persze”-nek írni) önmagunkat.

Tanösvény-avatás a Hajagban. E.L. 2009. december: Bús Mária: Tanösvény-avatás a Hajagban, 376. o.

Autóspibenő Vas megyében. Az Erdő, 1967. május: Cebe Zoltán: Autóspibenők létesítése, 217.o.

1877. július:

„Az Országos Erdészeti- Egyesület múlt évi december 17-én tartott ülésében hozott határozatánál fogva megbizta az igazgató választmányt, miszerint a legalsóbb fokú erdészeti személyzet kiképzése iránta leggyakorlatibb módot szem előtt tartva, tüzetes tervet készítsen, s amennyiben annak keresztülvitelére a kormány anyagi vagy szellemi támogatása szükségesnek mutatkoznék, a kellő lépéseket tegye.” Illés Nándor: Erdőri iskola

1883. október:

„Négy nappal Szeged újja születésének lelkes ünnepélye előtt, melynek örömeit oly hálás érzéssel osztja meg felséges királyával a nemzet, nyílt meg e város határában az első magyar erdőri szakiskola.

Örömmel jegyezzük fel e tényt az erdészet történetírója számára, mert szakunk egyik legrégebb és legstürögösebb óhajtásának teljesülését látjuk benne.” Horváth Sándor: Az első erdőri szakiskola

1895. május:

„...a nép téves fogalmaiból támadott s amik az ország minden részén majdnem ugyanazon jelenségekben nyilatkoztak meg

Erdészeti Előadások a XI. soproni nyári egyetemen (beszámoló Dr. Majer Antal professzor előadásáról)

Magyar és német nyelven hangzott el *dr. Majer Antal* egyetemi tanárnak, az Erdészeti és Faipari Egyetem rektorhelyettesének „Az erdő a kultúrában” című újszerű előadása. Az előadást sok vetített színes kép és magnetofonra felvett, az előadást szervesen kiegészítő zenei művek kísérték. *Németh András* erdőmérnök szavatai és irodalmi felolvasásai jól beleillettek az előadásba és harmonikussá tették azt. Az előadás mindezekkel a „segédletekkel” és szavatokkal volt teljes, mégis megkíséreljük csak a szöveg alapján visszaadni az előadás igen jól sikerült hangulatát. Dr. Majer Antal három részre osztotta előadását. Az első részben arról beszélt, hogy az erdő és a fa az embernek nemcsak nyersanyagot ad, hanem az esztétikának is örök forrása, művészi mintakép is. Az erdő nemcsak védi, melegíti és táplálja az embert, hanem tanítja, üdíti, vidámítja, és lelkesíti is. Elkövetkezhet az az időszak — mondotta az előadó — amikor az emberiségnek faanyagra nem is lesz szüksége; az erdő akkor is fontos szerepet tölt majd be az ember életében; védi egészségét, szépségével szórakoztatja, hangulatával üdíti és sokrétű életmegnyilvánulásaival gondolatokra készíti. Az előadás második és harmadik részében az erdőábrázolás fejlődését mutatta be az előadó festők művein, erdei hangulatot keltő, az erdő életét kifejezni akaró zenei műveken, a költészetben és a képzőművészeteken keresztül is. A legjelesebb magyar költők műveiből mintegy tíz költeményrészletet hallhattak a nagyszámú magyar, német, svéd, lengyel és csehszlovák vendéghallgatók.

Hiller István
1966. 9. füzet 429. o.

Vitakultúra (E.L. 1937–38)

1937. január: Ajtay Viktor: A vágásérettséget és vágássorrendet meghatározó szám
 1937. február: Ajtay Viktor: Fokozatos felújítás alatt levő állományok vágássorrendszáma
 1937. március: Magyar János : Hozzászólás Ajtay Viktornak „A vágásérettséget és vágássorrendet megállapító szám” c. tanulmányához
 1937. április: Ajtay Viktor : A természetes vágássorrendszámra alapított hozamszabályozás
 1937. november: Dr. Kovács Ernő : Ajtay Viktor vágássorrendszáma és hozamszabályozása
 1937. december: Magyar János : Észrevételek
 1938. március: Ajtay Viktor : Összefoglalás
 1938. November: Ajtay Viktor : Átmeneti vágásforduló
 1939. november: A vita lezárása

„Ajtay Viktor erdőtanácsos úr személyes látogatásával tisztelt meg Sopronban abból a célból, hogy a vágássorrendszám és az arra alapított hozadékszabályozás körüli vitás kérdéseinket szóbelileg megtárgyaljuk és a lehetőség szerint megegyezésre jussunk. Megbeszélésünk befejeztével Ajtay tanácsos úr arra kért, hozzam tárgyalásunk eredményét az „Erdészeti Lapok”-ban nyilvánosságra és zárjuk le ezáltal vitánkat ott, ahol elkezdtük: a szakközönség előtt. Örömmel teszek most eleget ennek a kérésnek..” *Dr. Kovács Ernő*

„Az elmondottak valóban azt igazolják, amiben Sopronban mi már meg is egyeztünk, hogy ti. a vitát félreértések okozták, s hogy végeredményben sem „c” tényezőmön, sem levezetéseimen, sem következtetéseimen változtatnom nem kell; ezért örömmel zárom le tehát én is a vitát. Különös örömmel, hogy eddig ez a bajvívás a lovagiasság szabályai szerint folyt le, én pedig minden félreértés ellenére töretlenül haladhatok tovább azon az úton, amit magamnak gyakorlati erdőgazdaságunk előbbre vitelére kitűztem.” *Ajtay Viktor*

(pl. a korlátlan s rendetlen fahasználat, az újraerdősítés elhanyagolása, a kíméletlen s mértéktelen legeltetés, vagy az erdei károsításokra s a lopásra való könnyelmű hajlandóság stb.). Az ilyen általános érdeklődéseket meglegelni tehát könnyű. De még ezekre nézve is igen üdvös volna megtudni, hogy a baj egyes vidékeken mennyire fejlett s mennyire gyökerezett meg a népfelfogásban, hogy a téves fogalmak a nép eszejárásában hogyan jelennek meg s hogyan volnának tehát ahoz mért okoskodással legsikeresebben megközelíthetők s a nép lelkéből kigyomláhatók.” *Arató Gyula: Az erdőszeti ponyvairodalmi vállalat ügye*

1898. december:

„...üzemben álló erdőben mily elvek szerint kell eljárunk, hogy a gazdaság a jövedelmezés lényeges csorbitása nélkül azoknak a kívánalmaknak is megfeleljen, melyeket a nagy közönség némely erdővel, mint üdülő helylyel szemben jogosan támaszt...” *Bund Károly: Erdőgazdaság szépirodalmi céljával*

1899. július:

„Számolni kell azonban a séta egyik leglényegesebb céljával, a szórakozással is.”

„Nagyobb örömet okoz azonban, ha az öreg fákat fiatalos cserjése, kisebb-nagyobb tisztás, rövidebb- messzebb kilátást engedő nyilas szakítja meg. Ilyenek kedvéért az uttal kanyarodást is lehet és kell tétetni.

Az utnak valami céljának kell lenni. Az ember vajmi ritkán hajlandó — legalább egymagában— a céltalan bolyongásra.” *Illés Nándor: A séta - erdők felújításának kérdéséhez*

1934. február:

„A turista - paragrafus szerint a mi erdőbirtokosaink „megengedni kötelesek”, hogy erdejük csendes szentélyei feldúlásának, sűrű fiatalosaik pedig „gondatlan-ságból okozott” állandó tűzveszélynek le-

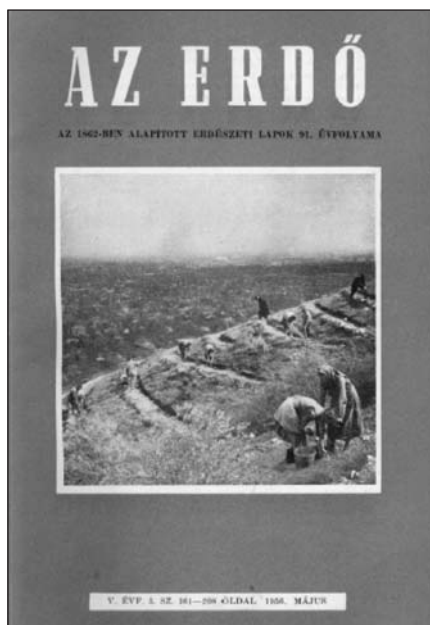
gyenek kitéve.” *Ajtay Jenő: Erdőtulajdon és a legeltetés - Erdőtulajdon és turisztaság*

1967. május:

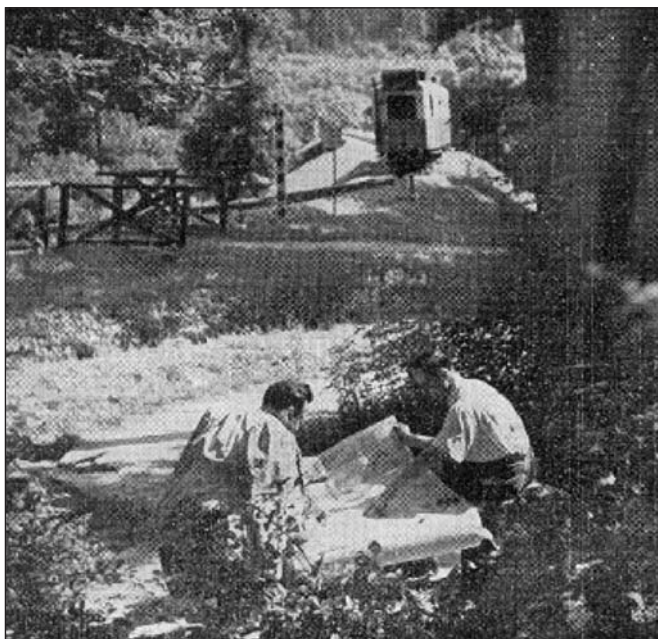
„Az 1920-as évek második felében a turistáskodás erőteljesen fellendült Magyarországon. A turistaegyesületek taglétszáma megkétszereződött. A megerősödött egyesületek új turistaalkotásokkal gyarapították a főváros – környéki erdővidéket. Tizenöt menedékház épült 1925 és 1933 között a Budai –, a Pilis, a Cserhát- és a Börzsöny-hegységben! És új kilátótornyok, újonnan foglalt források is jelezték az új erőre kapott mozgalom lelkes tevékenységét. A megduzzadt létszám azonban felhígulást is jelentett: a régi, tapasztalt turista-gárda mellett új emberek is megjelentek a terepen. Őket is a természet szeretete s a haza megismerésének a vágya vonzotta ki a szabadba. De mert tájékozatlanok voltak, még semmiféle oktatásban, kiképzésben nem részesültek, egyben új feladatot is jelentettek a turista mozgalom részére: meg kellett szervezni a turista tömegek oktatását. Ekkor indult meg a túravezetői tanfolyam, mely a túrák vezetőit igyekezett alaposan kiképezni, sokoldalú ismerettel felruházni.” *Dr. Pápa Miklós: Közös úton... – Erdészet és turisztika*

1971. május:

„Ez a jelenség, ez a modern „népmozgalom” — túlzás nélkül mondhatjuk— forradalmi változást idéz elő az erdővagyon rendeltetésében és ezzel egyenrangú változást igényel az erdőgazdálkodás szemléletében is. Ez a jogos társadalmi igény, az erdő ilyen formájú „birtokbavétele” merőben új és eddig szokatlan feladatok elé állítja az erdő hivatásos sáfárjait, akiknek mielőbb meg kell találni az erdő hagyományos rendeltetése és az új igény közötti közérdekű egyensúlyt.” *Dr. Balassa Gyula: Néhány szó az „Erdők a közjóért” különszámhoz*

1956. május: Címkép: Készül a budapesti „zöldövezet”

Parkerdői részlet tervezése a helyszínen, báltérben az úttörővasút. Az Erdő, 1957. szeptember: Király Gáspár: Budapesti parkerdő kialakítása, 347. o.

1910. március (2. szám):

„Irodalmi pályázat. A vallás- és közoktatásügyi miniszter által 1906 óta az ország valamennyi népiskoláiban rendszerezett „Madarak és Fák Napja” iskolai ünnepélyének mielőbbi meghonosítása érdekében az Országos Állatvédő Egyesület nyílt pályázatait hirdet oly munkák megírására, melyek a néptanítóknak az ünnepelés mikéntjére nézve utmutatást és anyagot nyújtanak. A dolgozatok elsősorban a madárvilág vonzó megismertetésére, a madarak hasznának kidomborítására és általában a természet megkedveltetésére irányuljanak. A Madarak és Fák Napja ünnepélyének keretében a pályázók figyelemmel legyenek az Országos Ifjúsági Madárvédő Liga intézményének beillesztésére is. A részletes pályázati feltételeket az Országos Állatvédő Egyesület (IX., Ernő-utca 11–13. sz.) kívánatra bárkinek portómentesen megküldi.”

1912. szeptember (2. szám):

„Az Országos Állatvédő Egyesület, mely a Madarak és Fák Napjának 1906-ban történt rendszeresítése óta a néptanítókat a nap ünneplésére alkalmas utmutatásokkal és előadási mintákkal látja el, három év óta a tanügyi hatóságok támogatásá-

A természet visszatükrözi az ember cselekedeteit E.L. 1999. november: Az Erdők Hete 1999, 347.o.

val egybegyűjti, feldolgozza és egy külön évkönyvben közlést tesz a nap ünnepléséről szóló iskolai jelentéseket.

Az 1910-ik évben 1400 iskolából, az 1911-ik évben 2800 iskolából érkezett be jelentés, az idén pedig a jelen napig beérkezett iskolai jelentések száma máris meghaladja a 4000-et.”

1922. november (2. szám):

„Az alföldi erdőtelepítési szaktanács 1922. évi október hó 26-án tartotta meg Budapesten rendes ülését, amelyen elsősorban az akció érdekében a közel jövőben kifejtendő propagandatervekről történt bejelentés. Eszerint a kultusz- és földművelésügyi minisztériumok gondoskodni kívannak arról, hogy a fák és az erdő szeretete és megbecsülése a nép- és szabadoktatás keretében is terjesztessék, a „Fák- és madarak napja” a fanevelés és faültetés ismertetésére is felhasználhassék s az ifjúság és a falu népe szakszerű előadásokkal és népies közleményekkel az erdőtelepítés fontosságáról meggyőzőessék.”

1954. április:

„1954. április második hetében rendezték meg a „Fák Hetét...” „A Minisztertanács a fásításban kitűnt személyeket emléktárggyal és oklevéllel jutalmazza.

Ezenkívül a „Legjobb fásító megye”, a „Legjobb fásító járás”, a „Legjobb fásító község”, a „Legjobb fásító termelőszövetkezet”, a „Legjobb fásító DISZ-szervezet” és a „Legjobb fá-

Dr. Dimény Imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter Kőbányán a Magyar-Szovjet Barátság Parkban fát ültet. Az Erdő, 1973. május: Fekete Gyula: Budapesten nyílt meg az 1973. év Fásítás Hónapja, 236.o.

sító Úttörőcsapat” zászlóval kell kitüntetni a fásításban országosan legjobb eredményt elért megyét, járást, községet, termelőszövetkezetet, DISZ-szervezetet és úttörőcsapatot.”

2010. október:

„Idén 2010. október 8-án az Országgyűlés Mezőgazdasági Bizottsága Erdészeti Albizottsága erdészeti nyílt napot szervez az Országgyűlés Felsőházi Termében, mely rendezvény egyben a XIV. Erdők Hete megnyitó rendezvénye is. A rendezvényen felszólalnak az Országgyűlés és a kormány vezetői és tagjai, az erdészeti oktatás, kutatás, az erdőgazdálkodás és az erdészeti, valamint a zöld civil szervezetek képviselői.

A XIV. Erdők Hete rendezvényei az Egyesület honlapján (www.oee.hu) az eseménynaptár rovatban kísérhetők figyelemmel.” Ormos Balázs: XIV. ERDŐK HETE nyitó rendezvénye az Országgházban

Összeállították:

Gyenes Veronika, Pénzes Eszter, Puskás Lajos